

Branschvalideringens betydelse för kompetensförsörjningen

Verktyg för kartläggning, lärande, bedömning och erkännande

NORDISKT
VALIDERINGSFORUM

Branschvalidering

Verktyg i modellen

- Kompetensstandard för yrkesprofil uppbyggd av moduler
- Digitalt verktyg med frågor och checklistor
- Informationsmaterial
- Implementeringsmodell
- Intyg – yrkesbevis
- Metod- och expertstöd
- Utbildning för handledare, bedömare och kvalitetssäkrare
- Nätverk för erfarenhetsutbyte

Sju nationella yrkesprofiler inom energi:

Distributionstekniker Distributionsnät
Drifttekniker Kraft-/fjärrvärmeverk

Distributionselektriker – belysning
Distributionselektriker - ledningsnät
Drifttekniker – elnät
Beredare

Kundservice

NORDISKT
VALIDERINGSFORUM

Två nationella yrkesprofiler inom fiber och stadsnät:

Fiberinstallatör

Fibertekniker

Yrkesprofiler

- Ett nav i kompetensförsörjningshjulet

Yrkesprofiler

Skapar samsyn utifrån det man behöver kunna och ger förutsättningar för både utbildning och validering

Kartläggning

Att upptäcka individens kunnande

Lärande

Anskaffande av kunnande, oavsett var eller hur

Bedömning

Att säkerställa att man kan det som behövs

Erkännande

Individer – handledare - verksamhet

Yrkesprofiler

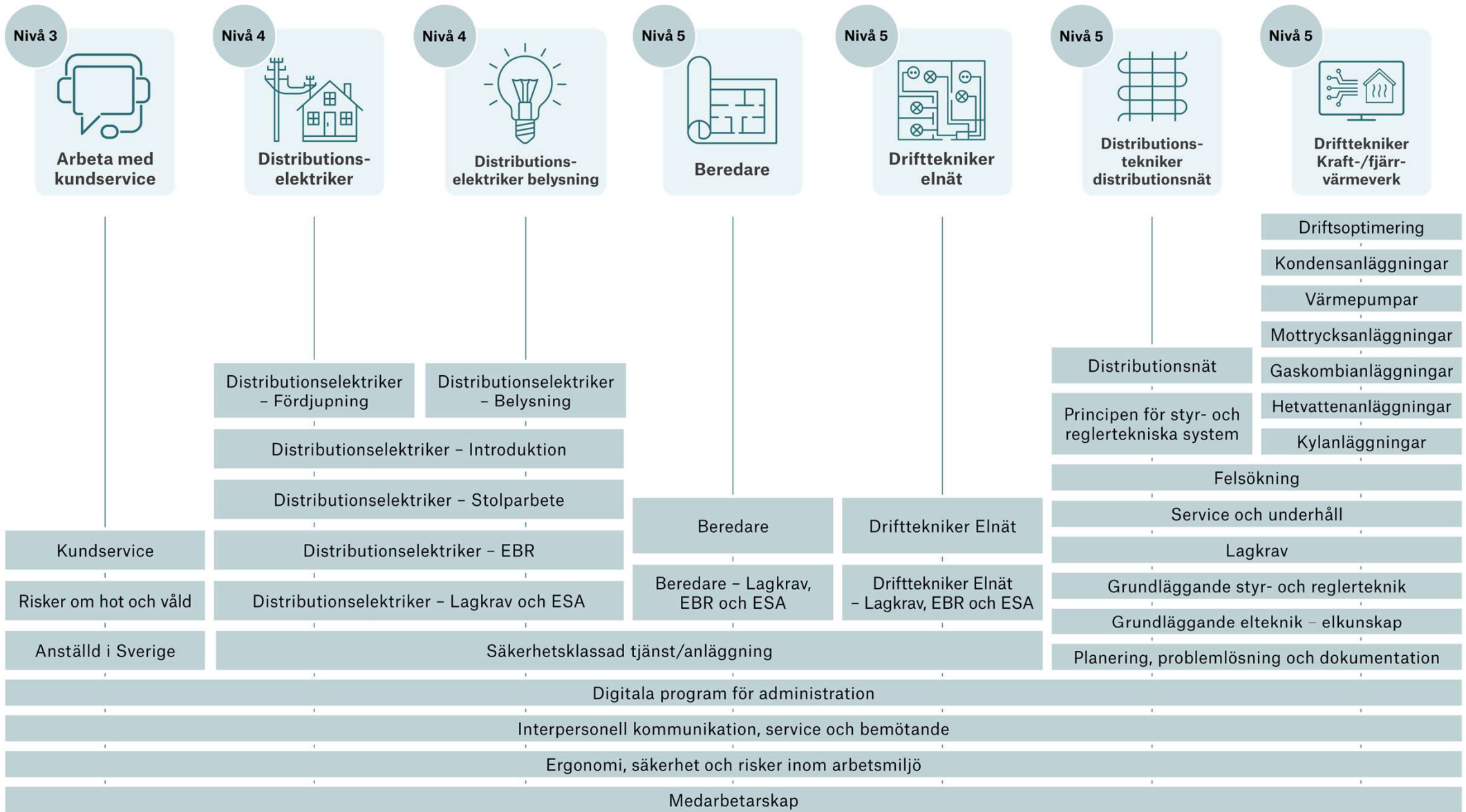
Beskriver det man behöver kunna
– ett gemensamt språk för yrket

Tydliggör och strukturerar när olika parter ska
samverka

- Branschen – valideringsmodell
- Arbetsgivare (HR + chefer)
- Arbetstagare – individen
- Utbildningsanordnare
- Arbetsmarknadsaktörer

Kvalitetsstandard för upphandlingar, t ex

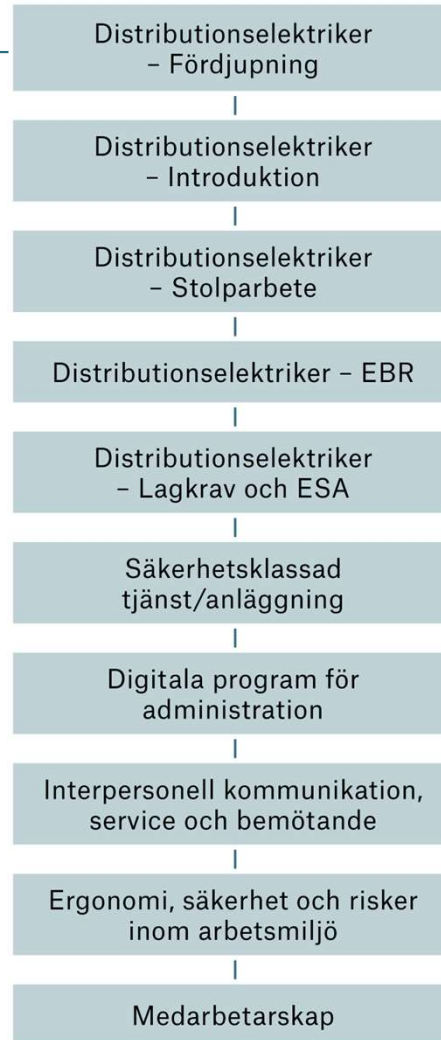

Nivå 4

Distributions- elektriker

Distributionselektriker - Grunder

Modultext:

Efter fullgjord modul har individen mycket goda kunskaper gällande dokumentation, rapportering och kommunikation i olika digitala system. Individen förstår vikten av tydlig intern kommunikation och kan vidare informera om, på ett tydligt sätt, till slutkund vad som ska göras, har gjorts och annan viktig information. Individen kan utföra felsökning på ett korrekt och säkert sätt i både jordkabel och luftledningsnät och använda för ändamålet rätt metod och instrument. Individen är medveten om vikten av riskbedömningar och arbetar därefter. Vidare kan individen arbeta med problemlösning och föreslå förbättringar.

Modulens innehåll:

Läranderesultat: <i>Kunskapen, färdigheten eller kompetensen är att kunna:</i>	Bedömningskriterier: <i>Detta har uppnåtts genom att individen kan:</i>
1. Dokumentera i olika typer av digitala system	1.1 Visa att man kan företagets digitala system genom att förklara hur man t.ex. lägger upp uppdrag, rapporterar fel, slutför uppdrag och dokumentation. 1.2 Kommunicera i företagets digitala system på ett lättläst språk. 1.3 Dokumentera och rapportera i systemen på ett korrekt sätt.
2. Arbeta med problemlösning	2.1 Se och lösa de problem som uppstår vid en arbetsituation. 2.2 Se vad som behöver göras/kan göras. 2.3 Föreslå förbättringar.
3. Utföra felsökning	3.1 På ett korrekt sätt utföra spänningsprovning innan arbete påbörjas. 3.2 Utföra felsökning i både jordkabel och luftledningsnät. 3.3 Hantera och läsa av mätinstrument och mätmetoder för felsök.
4. Utföra riskbedömningar	4.1 Redogöra för varför man tar fram riskbedömningar 4.2 Utföra riskbedömningar inför varje nytt arbetsmoment, exempelvis med hjälp av checklistor 4.3 Hantera riskbedömningar och utföra arbetet säkert när problem uppstår

Nationell relevanssäkring Energi

Yrkesprofilering kundtjänst, distributionselektriker - ledningsnät/belysning, drifttekniker - elnät och beredare

sobona
Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation

 **ENERGI
FÖRETAGEN**

 krafteringen

 ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

Åsbro Kursgård

 övik energi

Kommunal.

 NACKA ENERGI

**ÖRESUNDS
KRAFT**

 seko

 Gävle Energi

 **Luleå
Energi**

Skolverket

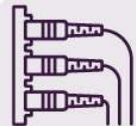
NORDISKT
VALIDERINGSFORUM

Nationell relevanssäkring Energi

Yrkesprofilering Distributionstekniker- Distributionsnät Drifttekniker Kraft-/fjärrvärmeverk

Nivå 3

Fiber-
installatör

Nivå 4

Fiber-
tekniker

Service, underhåll och felsök av fibernät

Fibertekniker

Nätverkskunskap inom fiber

Fiberinstallation hos kund

Svetsa och skarva optisk fiber

Säkerhetsklassad tjänst/anläggning

Lagkrav och standarder för fiberinstallation

Grundläggande kunskap om arbetsmiljö och säkerhet vid markarbete

Ergonomi och friskvård

Arbetsmiljö och säkerhet

Risker om hot och våld

Kommunikation i mötet med andra människor

Service, bemötande och förhållningssätt

Nationell relevanssäkring Fiber- och stadsnät

Yrkesprofilering Fiberinstallatör Fibertekniker

Kommunal.

sobona
Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation

Almega

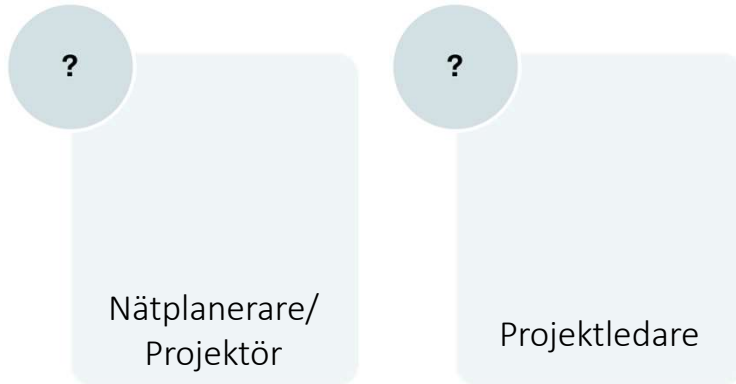

NORDISKT
VALIDERINGSFORUM

Nästa steg

Planerade och finansierade yrkesprofiler

Energi 2022

Fiber och stadsnät (2023)

Kartläggning

Kartläggning för olika yrkesprofiler
– Självsfattning → Fördjupad

Yrkesmässiga kunskaper och färdigheter
– oavsett var, hur eller när man har lärt sig

Självsfattning som kan användas exempelvis vid

- Rekrytering
- Introduktion
- Planering
- Validering
- Omställning

Empowered by OCN

Kartläggning Drifftekniker – Elnät

Drifftekniker Elnät

Jag kan tillämpa krav som ställs vid beräkning/dimensionering av eldistributionsanläggningar.

- Nej, det är inte min starkaste sida
- Ja, till viss del
- Ja, det är jag ganska bra på
- Ja, det är jag mycket bra på

Jag kan utforma optimal selektivitet i ett elnät

- Nej, det är inte min starkaste sida
- Ja, till viss del
- Ja, det är jag ganska bra på
- Ja, det är jag mycket bra på

Jag kan upprätta kopplingsedel och driftorder för arbete.

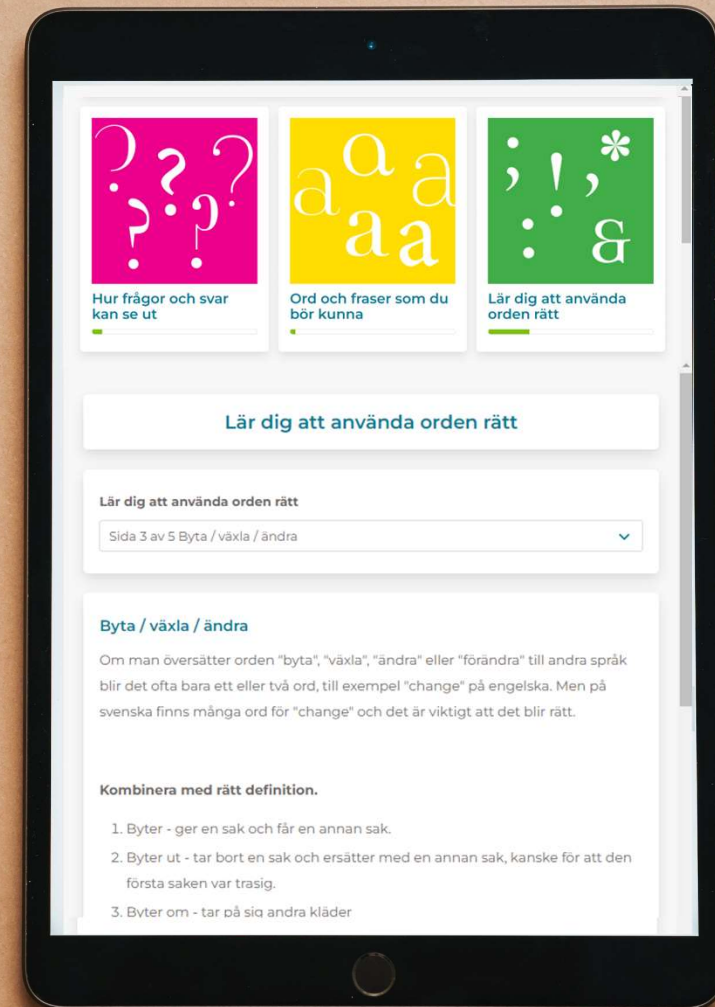
- Nej, det är inte min starkaste sida
- Ja, till viss del
- Ja, det är jag ganska bra på

Lärande

Individen lär sig, på olika sätt – genom utbildningar, kurser, på jobbet, på fritiden

- **Utbildningsanordnare** som utgår ifrån branschens kompetensstandarder
- **På arbetsplatsen** – med stöd av kollegor, parallellt med validering
- **I arbetsmarknadsinsatser**, exempelvis jobbspår
- **Språkstödsverktyg** på Sobonas hemsida
- **Språkhjälp** energi

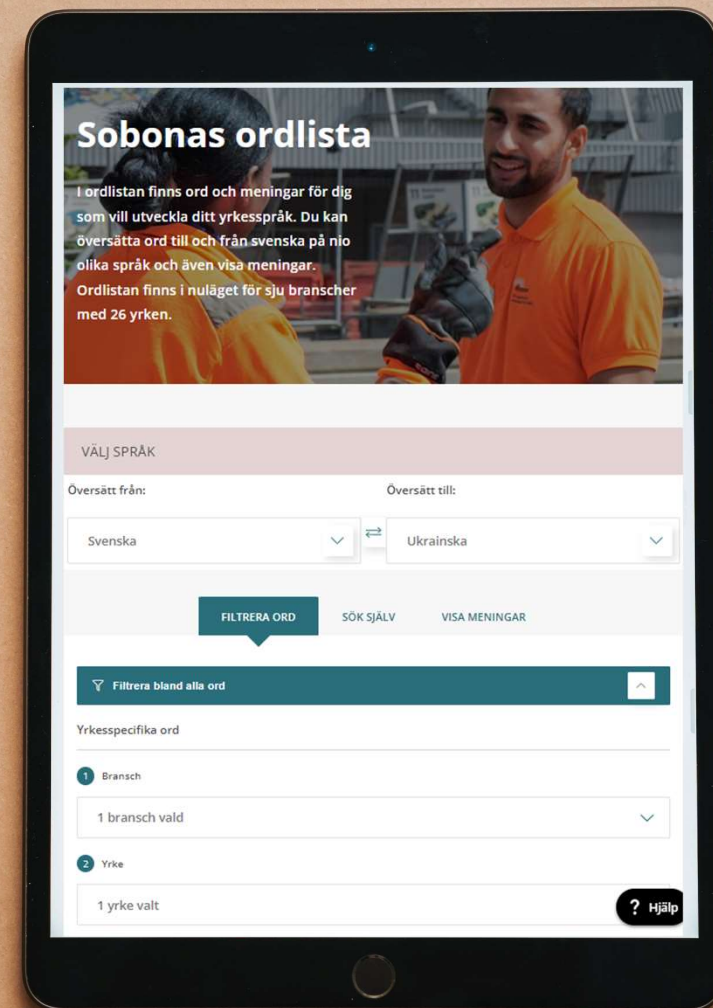

Lärande

Individen lär sig, på olika sätt – genom utbildningar, kurser, på jobbet, på fritiden

- **Utbildningsanordnare** som utgår ifrån branschens kompetensstandarder
- **På arbetsplatsen** – med stöd av kollegor, parallellt med validering
- **I arbetsmarknadsinsatser**, exempelvis jobbspår
- **Språkstödsverktyg** på Sobonas hemsida
- **Språkhjälp** Energi

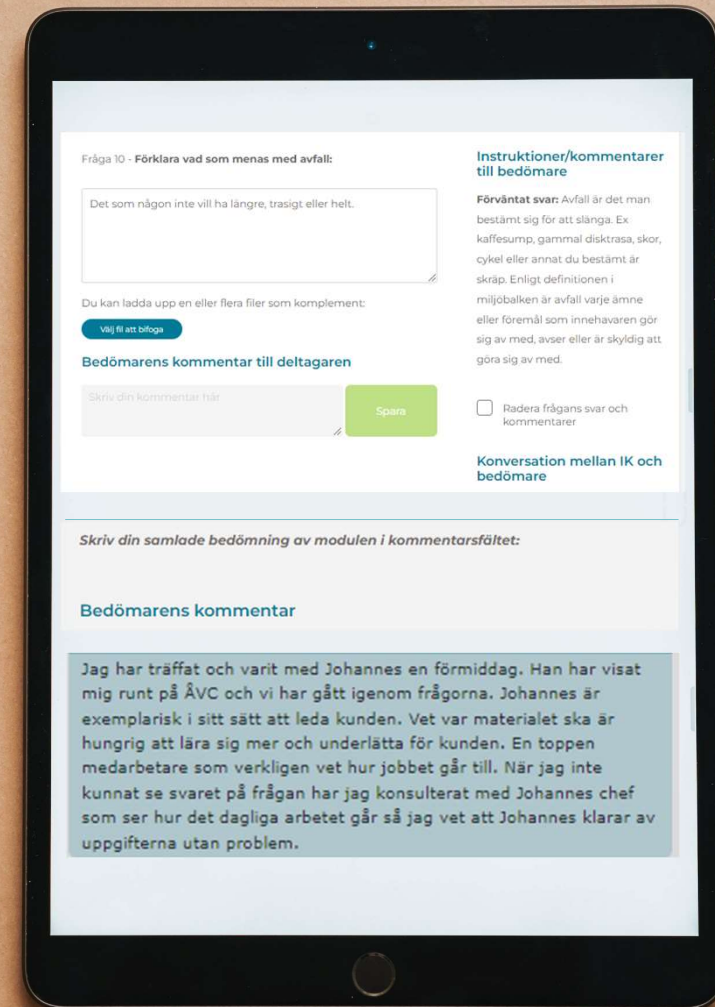
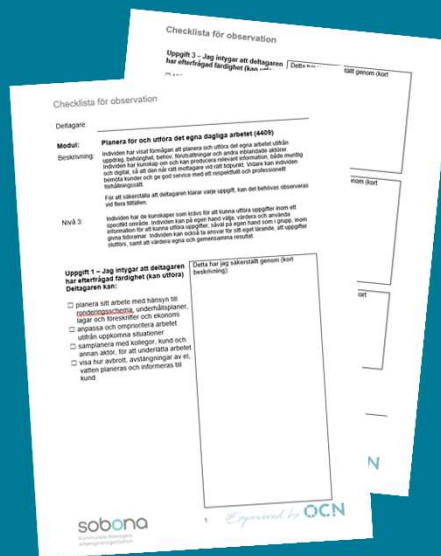

Bedömning

Säkerställer det man behöver kunna

- **Ofta parallellt** med stegvist lärande – i verksamheten
- **Färdiga checklistor**
- **Individen** svarar på frågor och visar
- **Bedömare** granskar, dokumenterar och godkänner
- **Kvalitetssäkring** internt/externt

Erkännande

Individen får ett kompetensbevis i form av mikromeriter eller en hel kvalifikation
→ Självisikt, självförtroende, motivation

- Värdebevis på vad man kan
- Detaljerat och tydligt
- Sakligt, utan subjektiva värderingar
- Nivå satt utifrån SeQF

Handledare och bedömare lyfts upp som centrala i verksamheten

Verksamheten kvalitetssäkras – minskar kvalitetsbristkostnader och säkerställer fortsatt drift

NORDISKT
VALIDERINGSFORUM

Validering

Genom validering synliggörs och erkänns individens kunskaper och färdigheter inom ett visst område

Två typer av validering:

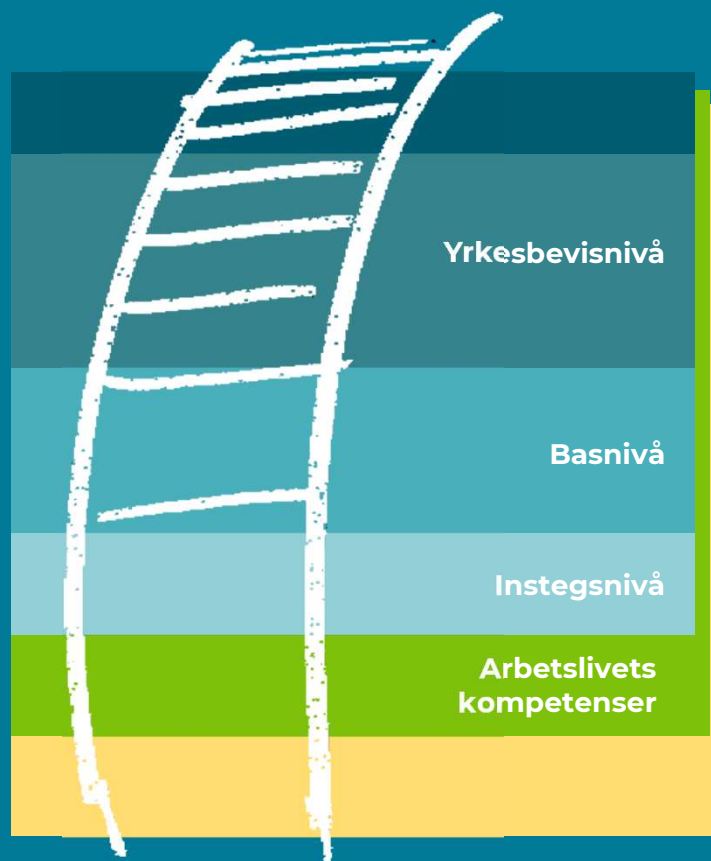
- **Summativ** – vid ett tillfälle, som vid ett testcenter, som när man tar körkort
- **Formativ** – över tid, parallellt med coaching och lärande, ofta individanpassat

En valideringsprocess innehåller

- Kartläggning
- Ev. lärande
- Bedömning
- Kvalitetssäkring
- Erkännande

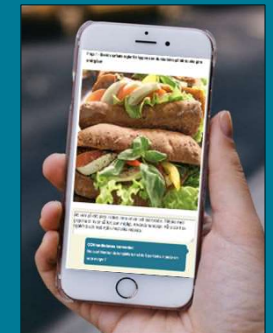
Branschvalidering ger en **infrastruktur för kompetens**

- Ett gemensamt språk – vad man behöver kunna inom olika yrkesroller – på olika nivåer
- En överenskommelse i branschen mellan arbetsgivare och arbetstagare
- En tydlig bild av medarbetarens nuvarande kunnande
- Möjligheter att lära sig – på arbetsplatsen eller via utbildning
- Möjlighet att kvalitetssäkra kunnandet och ställa om till nya arbetsuppgifter och yrken

Startklart

- **Relevanssäkrat** innehåll
- **Läranderesultat** i valbara moduler
- **Bedömningskriterier**
- **Bedömningsplaner**, frågor, uppgifter, checklistor
- **Kvalitetssäkringskedja**
- **Kompetensintyg**, tydligt specificerade
- **Digitalt verktyg**, underlättar processen

Kommande bedömarutbildningar

Den digitala bedömarutbildningen består av
fyra utbildningsblock (halvdagar)

HT2022

Tisdag 25 oktober, kl. 09.00-12.00

Tisdag 1 november, kl. 09.00-12.00

Måndag 7 november, kl. 13.00-16.00

Fredag 11 november, kl. 09.00-12.00

Vid frågor, kontakta

Henrietta Finnborg Bengtsson

010-150 17 84

henrietta@valideringsforum.se

VT 2023 Utbildningsstarter

7 mars och 19 april

<https://valideringsforum.se/ocn-bedomarutbildning-sobona/>

Framgångsfaktorer

- ✓ Stöd från ledningen
- ✓ Tid för internt handledarskap
- ✓ Deltagare i en lärande miljö
- ✓ Möjlighet att lära och komma igång
- ✓ Ett team med minst två utbildade OCN-bedömare

Vem bör bli bedömare?

- ✓ Arbetsledare, handledare, projektledare och/eller HR
- ✓ Intresse att stötta medarbetare i sitt lärande
- ✓ Kunna ge feedback och hålla uppföljningssamtal
- ✓ Kunna hantera ett IT-verktyg
- ✓ Kännedom om yrkesområdet